

**МАТЕРІАЛИ ІІ МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

Конференцію схвалено УКРІНТЕІ (Посвідчення №787 від 28.09.2021)

8 ЖОВТНЯ 2021

М. КРЕМЕНЧУК, УКРАЇНА

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ ПРОВЕДЕННЯ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

ТОМ 2

ISBN 978-617-7991-55-6
DOI 10.36074/liga-08.10.2021

**МАТЕРІАЛИ II МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

8 ЖОВТНЯ 2021

М. КРЕМЕНЧУК, УКРАЇНА

**АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА
ПЕРСПЕКТИВИ ПРОВЕДЕННЯ
НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ**

ТОМ 2

Голова оргкомітету: Коренюк І.О.

Верстка: Зрада С.І.

Дизайн: Бондаренко І.В.

Конференцію зареєстровано Державною науковою установою «УкрІНТЕІ» в базі даних науково-технічних заходів України та інформаційному бюлетені «План проведення наукових, науково-технічних заходів в Україні» (Посвідчення № 787 від 28.09.2021).

Матеріали конференції знаходяться у відкритому доступі на умовах ліцензії CC BY 4.0 International.

А 43 **Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень:**
матеріали II Міжнародної студентської наукової конференції (Т. 2),
м. Кременчук, 8 жовтня, 2021 рік / Молодіжна наукова ліга. —
Вінниця: Європейська наукова платформа, 2021. — 122 с.

ISBN 978-617-7991-61-7

ISBN 978-617-7991-55-6 (ТОМ 2)

DOI 10.36074/liga-08.10.2021

Викладено матеріали учасників II Міжнародної мультидисциплінарної студентської наукової конференції «Актуальні питання та перспективи проведення наукових досліджень», яка відбулася 8 жовтня 2021 року у місті Кременчук, Україна.

УДК 001 (08)

ISBN 978-617-7991-61-7

ISBN 978-617-7991-55-6 (ТОМ 2)

© Колектив учасників конференції, 2021

© ГО «Молодіжна наукова ліга», 2021

© ГО «Європейська наукова платформа», 2021

Тараб Катерина Хамісівна, студент, факультет іноземної філології
Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди, Україна

Науковий керівник: Солошенко-Задніпровська Наталія Констянтинівна,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри теорії і практики англійської мови
Харківський національний педагогічний університет ім. Г. С. Сковороди, Україна

РОЛЬ ІГРОВИХ МЕТОДІВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ФОНЕМАТИЧНОГО СПРИЙНЯТТЯ У ДІТЕЙ НА УРОКАХ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Вступ. Англійська мова є однією із найпопулярніших за використанням у сучасному світі. Багато уваги до англійської привертається через її переваги, а саме: можливість використання в різних куточках світу, популярність, відносно нескладна граматична структура. В Україні здебільшого починають навчати дитину англійської у дошкільному віці або у молодшій школі.

Актуальність. Сучасними педагогами-філологами протягом тривалого часу вивчається проблема недорозвинутого фонематичного сприйняття в учнів, що проявляється на уроках з англійської мови. Актуальність даного дослідження викликана подальшою необхідністю вивчення проблеми недорозвитку фонематичного слуху і сприйняття в учнів, що вивчають англійську мову як іноземну.

Постановка проблеми. Проблема прояву недорозвинутого звукового сприйняття заслуговує на особливу увагу, адже цей недолік є першопричиною для проявів інших перешкод у вивченні англійської як іноземної. Зокрема в учнів не формується правильне сприйняття мовлення, виникають складнощі із тим, щоб навчити розуміти навіть найпростіші тексти «на слух», а також у подальшому в учнів формується неправильне мовлення. Все перераховане унеможливорює успішну і повноцінну реалізацію процесу комунікації англійською мовою.

Метою роботи є опис ігрових методів із розвитку навичок диференціації звуків у дітей старшого дошкільного і молодшого шкільного віку.

Завданнями є:

- 1) Вивчення значення сформованості фонематичного сприйняття серед вивчаючих англійську мову
- 2) Визначення окремих причин порушень фонематичного сприйняття
- 3) Дослідити доцільність використання ігрової форми навчання на уроках з англійської мови із метою покращення описаних навичок
- 4) Запропонувати ігрові моделі, які можна надати учням на заняттях

Методи дослідження. В роботі було використано наступні методи науково-педагогічного дослідження: теоретичні – узагальнення, порівняння, аналіз; емпіричні – вивчення документації, вивчення педагогічного досвіду.

Основний виклад. Процес формування фонематичного сприйняття, що включає в себе сформованість вміння диференціації фонем, є одним із ключових етапів у вивченні іноземних мов. Для тих, для кого англійська мова не є рідною, може бути складним розрізняти та генерувати звуки як її носії, адже в українській звуки сильно відрізняються від звуків в англійській. Окрім них відрізняються також ритм, темп, інтонація, акцентами (наголос). У фонетиці виділяють два аспекти звуку: артикуляційний і акустичний [2]. За Колесник О. С., Гаращук Л. А., Гаращук К. В. мовлення складається із хвилі звуків, звук у свою чергу є найменшою одиницею мовленнєвого потоку [3, с. 17]. У нашій країні вивчення англійської мови здебільшого починається у молодшій школі, зустрічається у дошкільних освітніх установах. Регулюється Законом України «Про освіту», стаття 7:

«Держава сприяє вивченню мов міжнародного спілкування, насамперед англійської мови, в державних і комунальних закладах освіти.»

За Куліковою І. А. і згаданими нею методичними рекомендаціями, найдоцільніше починати навчання дитини у межах гурткових занять у п'ятирічному віці – що відповідає дошкільному періоду. Це пов'язано з тим, що в цьому віці у дітей завершується етап оволодіння звуками і є навички використовувати граматичні форми рідної мови [1, 12]. Зокрема, як раз до п'яти років формується фонематичний слух по відношенню до рідної мови.

Серед причин розвитку недоліків англійського звукосприйняття можна виділити:

- Різницю між фонемними складами англійської та рідної мови учня

Помилкове враження, що усі звуки аналогічні за вимовою приголосні – [d]-[д], [t]-[т], [w]-[в], [tʃ]-[ч], [θ]-[з], [l]-[л], [g]-[г], [ʒ]-[ж], [ʃ]-[ш], [ð]-[з], [ŋ]-[н] та ін;

Голосні монофтоги і дифтонги, зокрема за тривалістю звучання – [i:] - [i], [v]- [a], [æ]- [e], [ə] - [e], та інші.

- Недостатнє приділення уваги розвитку фонематичного сприйняття

- Використання неефективних методів із розвитку навичку диференціації і розуміння звуків

- Складність співвідношення англійських та українських звуків

- Недорозвиток вміння учнів застосовувати набуті теоретичні знання

- Труднощі із адаптації мовленнєвого апарату під іншу «нерідну» фонетичну систему

- Наповненість англійської мови схожими словами, у тому числі омонімами (повними і неповними) й паронімами, тощо

Прикладами «складних» для розрізнення слів можуть слугувати наступні пари:

Here – hair – hear; effect – affect; bear – bare – beer; low – law; to – too – two, та інші.

Костікова І. та Казачінер О. виділяють можливість використання ігрових методів навчання і їх вагову роль у формуванні в учнів фонетичної компетенції. [4, с. 85, 94].

Використовуючи сюжетно-рольові, дидактичні, сюжетно-дидактичні та інші різновиди ігор на уроках з англійської мови ми не тільки спираємось на основний вид діяльності (ігровий) у дошкільників, а і створюємо позитивну атмосферу вивчення іноземної мови. Хоча у молодших школярів гра вже не являється провідним видом діяльності, гра має позитивний вплив, процес становиться для дитини мотиваційним стимулом [4, с.31].

Підтверджують доцільність використання ігор на заняттях численні праці сучасних українських вчених Казачінер О., Щербина Д., Крутий В., Козлова О., Кваснікова Т. та ін. [4, с.18].

Відповідно до їх напрацювань можемо виділити наступні вправи із розвитку фонематичного сприйняття у дітей в ігровій формі:

- 1) Прослуховування та проспівування дидактичних пісень англійською мовою.

- 2) Вивчення скоромовок на заняттях і подальші ігри-конкурси на краще читання скоромовки англійською мовою «Red lorry, yellow lorry», «Give para a cup of proper coffee in a proper coffee cup».

- 3) Артикуляційна гімнастика теж може проводитися в ігровій формі і навіть мати сюжет. Слугує надійним методом підготовки артикуляційного апарату до постановки нових звуків.

- 4) Дидактичні ігри із аудіальним супроводом.

- 5) Проговорення одних і тих же слів різною швидкістю, гучністю та тональністю голосу може послугувати цікавим методом практики англійської звуковимови і поповнення лексичного запасу.

6) Прослуховування аудіоматеріалів або перегляд відео англійською мовою, на яких відображені побутові ситуації (діалоги мама-дитина, «у супермаркеті», «у лікаря», «в кафе» тощо) із подальшим перенесенням у сюжетно-рольову ігру.

7) Виконання вправ на відпрацювання звуковимови.

8) Використання наочних матеріалів при постановці вимови англійських фонем, що відображають роботу мовленнєвого апарату під час їх проговорення, тощо.

Обов'язковою умовою є застосування аудіо-матеріалів.

Висновок. Хоча фонетичний склад англійської значно відрізняється від української мови, застосування різних методів навчання допоможе досягти кращих результатів. Це питання заслуговує особливої уваги дослідників.

Список використаних джерел:

1. Кулікова І. А., Шкваріна Т. М. Англійська мова для дітей дошкільного віку: програма та методичні рекомендації – Тернопіль: Мандрівець, 2015. – 48 с.
2. Фонологія [Електронний ресурс] – Studopedia.su, URL: https://studopedia.su/16_7375_tema--fonologiya.html
3. Колесник О. С., Гаращук Л. А., Гаращук К. В. Теоретична фонетика англійської мови: Навчальний посібник для студентів факультетів іноземних мов – Житомир: Видавництво ЖДУ ім. Івана Франка, 2015. – 226 с.
4. Костікова І. І., Казачінер О. С. Навчання іноземних мов молодших школярів: варіативність організаційних форм : монографія – Харків : Вид-во ТОВ «Щедра садиба плюс», 2014. – 228 с
5. Закон України «Про освіту» – станом на 01.10.2021

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ II МІЖНАРОДНОЇ
СТУДЕНТСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПРОВЕДЕННЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ»

8 жовтня 2021 року ♦ Кременчук, Україна

ТОМ 2

Українською, російською та англійською мовами

*Всі матеріали пройшли оглядове рецензування
Організаційний комітет не завжди поділяє позицію авторів
За точність викладеного матеріалу відповідальність несуть автори*

Підписано до друку 08.10.2021.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman та Arial.
Цифровий друк. Формат 60×84/16.
Умовно-друк. арк. 7,09. Замовлення № 233.
Тираж: 50 екземплярів. Віддруковано з готового оригінал-макету.

Контактна інформація організаційного комітету:

Громадська організація «Молодіжна наукова ліга»
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 40, офіс 103
Телефони: +38 098 1948380; +38 098 1956755
E-mail: liga@ukrlogos.in.ua

Видавець: Громадська організація «Європейська наукова платформа».
21037, Україна, м. Вінниця, вул. Зодчих, 18, офіс 81. E-mail: info@ukrlogos.in.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи: ДК № 7172 від 21.10.2020.